

Sodišče: Višje sodišče v Ljubljani

Oddelek: Oddelek za prekrške

ECLI: ECLI:SI:VSLJ:2020:PRP.233.2020

Evidenčna številka: VSL00039175

Datum odločbe: 22.10.2020

Senat, sodnik posameznik: Boštjan Kovič (preds.), Živa Bukovac (poroč.), Breda Andolšek

Področje: PREKRŠKI - PREKRŠKOVNO PROCESNO PRAVO - VARNOST CESTNEGA PROMETA

Institut: začasni odvzem voznškega dovoljenja - utemeljen sum - odgovornost lastnika vozila - domneva odgovornosti lastnika vozila - prekoračitev dovoljene hitrosti

Zveza: ZP-1 člen 113a, 113a/1, 113a/3, 113b, 113b/1, 113b/4. ZPrCP člen 8, 8/1, 46, 46/6, 46/6-6

Jedro

Za dokazni standard "utemeljen sum" storitve prekrška s strani storilke zadošča poleg fotografije in zapisnika o opravljenih meritvah hitrosti tudi ugotovitev, da je obdolženka lastnica motornega vozila, s čimer se uveljavi zakonska domneva iz 8. člena ZPrCP, da je bila kot lastnica tudi voznica tega vozila v času storitve prekrška, dokler obdolženka s predložitvijo dokazil ne vzbudi razumnega dvoma o tem dejstvu in o upravičenosti domneve, da je bila voznica.

Izrek

Pritožbi se ugodi, izpodbijani sklep se razveljavi in se zadeva vrne sodišču prve stopnje v ponovno odločanje.

Obrazložitev

1. Okrajno sodišče v Kamniku je v uvodoma navedenem sklepu odločilo, da se zavrne predlog prekrškovnega organa za začasni odvzem voznškega dovoljenja.

2. Na podlagi četrtega odstavka 113.b člena Zakona o prekrških (ZP-1) vlaga pritožbo zoper sklep prekrškovni organ in višjemu sodišču predlaga, da vrne zadevo prvostopenjskemu sodišču v ponovno odločanje ter mu naloži, da spremeni svojo odločitev in obdolženki začasno odvzame voznško dovoljenje, za kar so bili izpolnjeni pogoji, ker ima obdolženka veljavno voznško dovoljenje, poleg tega je storila prekršek zoper varnost cestnega prometa, za katerega je predpisana stranska sankcija kazenskih točk v cestnem

prometu v številu, zaradi katerega se po zakonu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja.

3. Pritožba je utemeljena.

4. Iz spisovnih podatkov izhaja, da je prekrškovni organ Postaja prometne policije (PPP) Ljubljana vložil zoper obdolženko obdolžilni predlog zaradi prekrška po 6. točki šestega odstavka 46. člena Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP) z opisom, da je na regionalni cesti II. reda št. 000, odsek 00, km 00 in 00 m izven naselja ..., kjer je hitrost vožnje s prometnim znakom omejena na 60 km/h, vozila z dejansko izmerjeno hitrostjo 124 km/h in je ob upoštevanju varnostne razlike dovoljeno hitrost prekoračila za 56 km/h; voznik osebnega avtomobila LJ 000 ni bil ustavljen, temveč je bila hitrost ugotovljena z merilnikom hitrosti znamke Multaradar CD; preko evidenc MNZ je bilo ugotovljeno, da je A. A. lastnica motornega vozila znamke Audi, reg. št. LJ 000; obdolžilnemu predlogu je bila priložena fotografija posnetka meritve, zapisnik o meritvah hitrosti z radarskim sistemom Doppler, obvestilo o ugotovljeni kršitvi in uradni zaznamek policista. Hkrati s predlogom je bilo predlagano, da sodišče obdolženki, ki ima veljavno vozniško dovoljenje Republike Slovenije in za katero je utemeljen sum storitve prekrška po 6. točki šestega odstavka 46. člena ZPrCP, izda sklep o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja.

5. Iz razlogov sklepa sodišča prve stopnje izhaja, da je le-to zavrnilo predlog prekrškovnega organa za začasni odvzem vozniškega dovoljenja, ker je pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa prekršek ugotovila z merilnikom hitrosti znamke Multaradar CD, št. naprave 504-330/60986 in na kraju prekrška obdolženke ni seznanila s prekrškom; iz fotografij pa voznik predmetnega vozila ni razviden. Sodišče navaja določilo prvega odstavka 8. člena ZPrCP, da se za prekršek zoper varnost cestnega prometa, ki je storjen z vozilom, pa ni mogoče ugotoviti, kdo je storilec, kaznuje lastnik ali imetnik pravice uporabe vozila, razen če dokaže, da tega prekrška ni storil, vendar ugotavlja, da je po ugotovitvi lastništva preko evidenc MNZ prekrškovni organ obdolženki kot lastnici vozila poslal le obvestilo o ugotovljeni kršitvi ZPrCP, ni pa je pozval, da se izjasni o dejstvih oziroma okoliščinah obravnavanega prekrška, zato meni, da iz zbranega dokaznega gradiva ne izhaja utemeljenost suma, da je obdolženka storila očitani prekršek.

6. Za pravilno presojo zadeve so pomembna naslednja zakonska določila:

- Voznik, ki prekorači s prometnim pravilom ali prometnim znakom omejeno hitrost na cesti zunaj naselja se kaznuje z globo 1.200,00 EUR, če prekorači dovoljeno hitrost za več kot 50 km/h, vozniku motornega vozila se izreče tudi 18 kazenskih točk (6. točka šestega odstavka 46. člena ZPrCP).

- Če je prekršek zoper varnost cestnega prometa storjen z vozilom, pa ni mogoče ugotoviti, kdo je storilec, se kaznuje za prekršek lastnik ali imetnik pravice uporabe vozila, razen če dokaže, da tega prekrška ni storil (prvi odstavek 8. člena ZPrCP).

- Če je podan utemeljen sum, da je storilec, ki ima veljavno vozniško dovoljenje, storil prekršek zoper varnost cestnega prometa, za katerega je predpisana stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu v številu, zaradi katerega se po zakonu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, mora prekrškovni organ v petih dneh od ugotovitve prekrška in storilca predlagati sodišču, da storilcu začasno odvzame vozniško dovoljenje; predlog za začasni odvzem vozniškega dovoljenja je sestavni del obdolžilnega predloga (prvi odstavek 113.a člena ZP-1). Če je prekršek ugotovljen s tehničnim sredstvom ali na drug način, zaradi katerega storilec s kršitvijo ni bil seznanjen na kraju kršitve, se storilcu vožnja prepove in vozniško dovoljenje odvzame s sklepom o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja, ki ga sodišče izda na predlog prekrškovnega organa (tretji odstavek 113.a člena ZP-1).

- Sodišče o predlogu iz prvega odstavka 113.a člena ZP-1 odloči s sklepom, ki ga mora odpraviti najpozneje v 8 dneh od prejema zadeve; pisni sklep o začasnem odvzemu mora obsegati podatke, ki jih zakon določa za obdolžilni predlog in razloge za odvzem; pri odločanju o predlogu se sodišče omeji na presojo izpolnjevanja pogojev za odvzem; pravni pouk obsega tudi pouk o pravici in pogojih za vložitev predloga za vrnitev začasno odvzetega vozniškega dovoljenja po tem zakonu (prvi odstavek 113.b člena ZP-1).

7. Glede na dejansko stanje opisano v obdolžilnem predlogu, da je bilo na območju izven naselja, kjer je hitrost vožnje s prometnim znakom omejena na 60 km/h, ugotovljeno, da je vozilo LJ 000 vozilo z dejansko izmerjeno hitrostjo 124 km/h, z varnostno razliko je torej prekoračilo dovoljeno hitrost za 56 km/h, ni nobenega dvoma, da se vozniku/voznici očita storitev prekrška po 6. točki šestega odstavka 46. člena ZPrCP, za katerega je poleg globe 1.200,00 EUR predpisanih obvezno tudi 18 kazenskih točk, torej takšno število točk, pri katerem se na podlagi 22. člena ZP-1 izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja. Iz navedb obdolžilnega predloga tudi izhaja, da je prekrškovni organ ugotovil, da je bilo vozilo LJ 000 v času storitve prekrška v lasti obdolženke, zato glede na določila 8. člena ZPrCP velja zakonska domneva, da je bila kot lastnica vozila tudi voznica navedenega vozila.

Ob dejstvu, da so obdolžilnemu predlogu priložena dokazila o prekoračitvi hitrosti, vse to vodi v ugotovitev, da je podan utemeljen sum, da je obdolženka, ki ima veljavno vozniško dovoljenje, (kot lastnica) storila prekršek zoper varnost cestnega prometa, za katerega je predpisana stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu v številu, zaradi katerega se po zakonu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja v smislu določil prvega odstavka 113.a člena ZP-1. Za dokazni standard "utemeljen sum" storitve prekrška s strani storilke namreč zadošča poleg fotografije in zapisnika o opravljenih meritvah (kar oboje nedvomno izkazuje prekoračitev dovoljene hitrosti 60 km/h izven naselja za več kot 50 km/h) tudi ugotovitev, da je obdolženka lastnica motornega vozila, s čimer se uveljavi zakonska domneva iz 8. člena ZPrCP, da je bila kot lastnica tudi voznica tega vozila v času storitve prekrška, dokler obdolženka s predložitvijo dokazil ne vzbudi razumnega dvoma o tem dejstvu in o upravičenosti domneve, da je bila voznica. Utemeljen sum je namreč podan, če je stopnja verjetnosti, da je določena oseba storila kaznivo dejanje (prekršek), večja od verjetnosti, da ga ni storila, pri čemer mora sum temeljiti na konkretnih dejstvih in dokazih.

8. Ker utemeljen sum zadošča za vložitev obdolžilnega predloga in tudi za izdajo sklepa o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja ter po prvem odstavku 113.a člena ZP-1 predlagatelj celo mora, če je podan utemeljen sum, da je storilec, ki ima veljavno vozniško dovoljenje, storil prekršek zoper varnost cestnega prometa, za katerega je predpisana stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu v številu, zaradi katerega se po zakonu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja (za voznika 18 kazenskih točk, za voznika začetnika 7) hkrati z obdolžilnim predlogom v petih dneh od ugotovitve prekrška in storilca predlagati sodišču, da storilcu začasno odvzame vozniško dovoljenje ter je predlog za začasni odvzem vozniškega dovoljenja sestavni del obdolžilnega predloga, je bilo tako postopanje prekrškovnega organa pravilno, postopanje sodišča prve stopnje pa napačno. Pri odločanju sodišče tudi ni upoštevalo določila tretjega odstavka 113.a člena ZP-1, ki določa, da se storilcu, pri katerem je bil prekršek ugotovljen s tehničnim sredstvom ali na kak drug način, zaradi katerega storilec s kršitvijo ni bil seznanjen na kraju kršitve (kot v obravnavanem primeru, ko je bila izmera hitrosti opravljena s stacionarnim merilnikom hitrosti in zato vozniku/voznici hitrost ni bila predočena), vožnja prepove in vozniško dovoljenje odvzame s sklepom o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja, ki ga sodišče izda na predlog prekrškovnega organa.

9. Po 6. alineji drugega odstavka 52. člena ZP-1 hitri postopek ni dovoljen za prekrške zoper varnost cestnega prometa, za katere je predpisana stranska sankcija kazenskih točk v številu, zaradi katerega se po zakonu storilcu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, kar pomeni, da prekrškovni organ ne more

izdati odločbe (niti plačilnega naloga niti pisne odločbe o prekršku), zato tudi ne velja obveznost seznanitve s prekrškom in pridobitve pisne izjave, kar sta bistveni obveznosti v hitrem postopku, temveč z vložitvijo obdolžilnega predloga sproži redni sodni postopek (prvi odstavek 103. člena ZP-1 določa, da se postopek o prekršku začne na obdolžilni predlog prekrškovnega organa); sodišče pa nato oceni, ali so podani pogoji za postopek (106. člen) in v primeru predlaganega začasnega odvzema vozniškega dovoljenja na podlagi določil 113.a člena do 113.e člena ZP-1 izvede tudi postopek začasnega odvzema vozniškega dovoljenja.

10. Glede na navedeno je višje sodišče ugodilo pritožbi predlagatelja in je razveljavilo sklep sodišča prve stopnje o zavrnitvi predloga prekrškovnega organa za začasni odvzem vozniškega dovoljenja obdolženki ter je zadevo vrnilo sodišču prve stopnje v nadaljnji postopek.

11. Pri ponovnem odločanju naj sodišče prve stopnje upošteva, da se pri odločanju o predlogu skladno s prvim odstavkom 113.b člena ZP-1 omeji le na presojo izpolnjevanja pogojev za odvzem; nato pa naj izvede dokazni postopek skladno z določbami rednega sodnega postopka ter s sodbo odloči, ali je obdolženka (v skladu z 8. členom ZPrCP kot lastnica motornega vozila) odgovorna za prekršek opisan v obdolžilnem predlogu.

Datum zadnje spremembe: 28.12.2020